מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את סוג הטקסט הזעיר ואת מטרתו
- לאתר אמצעי לשון כמו ניגוד, חזרה וצליל
- לנסח במילים שלי את המסר המרכזי של טקסט קצר

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה ואמצעי לשון

- 1. א – גם אנשים רגילים יכולים לגלות אומץ ברגע האמת
- 2. ג – ניגוד בין "אלפי" לבין "אפס"
- 3. ג – קוראי אתר חדשות שרואים את התמונה ורוצים להבין אותה

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – הכיתוב מתאר את המטוס על הקרקע אחרי נחיתת החירום
- 2. נכון – הכותבת מספרת על עצמה ועל מה שחשבה
- 3. נכון – כתוב בה במפורש "תודה לגיבורי הטיסה"

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

- 1. היסוס
- 2. סערה

חלק ד' – התאימו סוג טקסט למטרתו

- 1 – ד (למשוך תשומת לב ולסכם את הסיפור במשפט קצר)
- 2 – א (להסביר מה רואים בתמונה)
- 3 – ב (לשתף רגש וחוויה אישית)
- 4 – ג (לבטא רעיון מרכזי במשפט קצר וקליט)

חלק ה' – סדרו את שלבי הניתוח של טקסט זעיר

- 1. קראו את הטקסט הזעיר בעיון
- 2. זהו את סוג הטקסט (כותרת, סיסמה, פוסט וכו')
- 3. חפשו אמצעי לשון בולט כמו ניגוד או חזרה
- 4. נסחו במילים שלכם את המסר המרכזי

חלק ו' – הסבר ויצירה

- 1. לא מדובר בסערה אמיתית אלא בביטוי מטפורי למתח ולפחד שהיו לפני הנחיתה, שחלף כשהמטוס נחת בשלום

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה: טקסט קצר שמעביר מסר שלם במילים מעטות
- דוגמה תקפה: ניגוד, חזרה או צליל חוזר מתוך אחד הטקסטים
- סיסמה מבטאת רעיון קליט; כיתוב לתמונה מסביר מה רואים בתמונה

טיפים להפעלה:

- אפשר להקריא את חמשת הטקסטים בקול לפני תחילת העבודה כדי לחדד את ההבדלים ביניהם
- בחלק הפתוח כדאי לתת לתלמידים לשתף את הסיסמאות שכתבו בקול, ולזהות יחד את אמצעי הלשון
- לגרסת החינוך המיוחד מומלץ לוותר על הפריטים המסומנים כקשים יותר ולהתמקד בזיהוי בסיסי של סוג הטקסט ומטרתו

דף תרגול: טקסטים זעירים – ניתוח מסר ואמצעי לשון

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

קראתם חמישה טקסטים זעירים שנכתבו בעקבות אירוע של נחיתת חירום, שבו נוסעים רגילים עזרו להציל את הטיסה. כל טקסט – כותרת, כיתוב לתמונה, פוסט ברשת, סיסמה וכרזה – משתמש במילים בצורה מדויקת כדי להעביר מסר בפחות מילים.

בנק מילים: היסוס | סערה

1 חלק א' – הבנה ואמצעי לשון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המסר המרכזי של הפוסט ברשת?

(א) גם אנשים רגילים יכולים לגלות אומץ ברגע האמת

(ב) טיסות הן דבר מסוכן ועדיף לא לטוס

(ג) רק טייסים יודעים מה לעשות בשעת חירום

2. איזה אמצעי לשון בולט בכותרת "צלילה של אלפי רגל, אפס היסוס"?

(א) משפט שאלה (ב) כינוי גוף ראשון (ג) ניגוד בין "אלפי" לבין "אפס"

3. מי קהל היעד המתאים ביותר לכיתוב לתמונה?

(א) טייסים מקצועיים בלבד (ב) ילדים בגן

(ג) קוראי אתר חדשות שרואים את התמונה ורוצים להבין אותה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הכיתוב לתמונה מתאר רגע לפני ההמראה	☐	☐
2	הפוסט ברשת כתוב בלשון אישית, מגוף ראשון	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	הכרזה מופנית כלפי הנוסעים שעזרו, כדי להביע תודה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. צלילה של אלפי רגל, אפס _____

2. שמיים שקטים אחרי ה_____

4 חלק ד' – התאימו סוג טקסט למטרתו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כותרת	___	**א.** להסביר מה רואים בתמונה
2. כיתוב לתמונה	___	**ב.** לשתף רגש וחוויה אישית
3. פוסט ברשת	___	**ג.** לבטא רעיון מרכזי במשפט קצר וקליט
4. סיסמה	___	**ד.** למשוך תשומת לב ולסכם את הסיפור במשפט קצר

5 חלק ה' – סדרו את שלבי הניתוח של טקסט זעיר

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	זהו את סוג הטקסט (כותרת, סיסמה, פוסט וכו')
☐	חפשו אמצעי לשון בולט כמו ניגוד או חזרה
☐	נסחו במילים שלכם את המסר המרכזי
☐	קראו את הטקסט הזעיר בעיון

6 חלק ו' – הסבר ויצירה

ענו בקצרה.

1. בכיתוב לתמונה כתוב "שמיים שקטים אחרי הסערה". האם הייתה באמת סערה במזג האוויר? הסבירו את הביטוי.

כרטיס יציאה

מהו טקסט זעיר, ומה מייחד אותו?

תנו דוגמה לאמצעי לשון אחד מתוך הטקסטים שקראנו

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀